

oltava tarvittava tekniikka lähettyvillä sekä hyvät kommunikointiyhteydet joko kilpailun johtajaan tai isommissa kilpailuissa tapahtumanohjaajaan. Tapahtumanohjaajalla on merkittävä rooli myös televisioituissa kilpailuissa, joissa koordinointia on tehtävä sekä paikalla olevan yleisön, että TV-katsojien tarpeet huomioiden.

Sääntö 125

Lajinjohtajat

Kommentti: Tämän sääntökohdan yhteydessä on hyvä tiedostaa, että kansallinen käytäntömme poikkeaa IAAF:n alkuperäisen sääntökirjan tekstistä. IAAF Competition Rules'in sääntö 125 on nimeltään "Referees". Referee ei oikeastaan ole lajinjohtaja, vaan yhdestä tai joskus useammasta lajista vastaava päätösvaltainen valvoja ja suullisten protestien käsittelijä, siis eräänlainen "päätuomari" tai "erotuomari" lajinjohtajien ja kilpailun johtajan välimaastossa. Suurissa kansainvälisissä arvokilpailuissa referee asetetaan lähes poikkeuksetta jokaiseen lajiin, ja jopa jokaiseen kenttälajiryhmään. Meillä Suomessa tällaisia toimihenkilöitä asetetaan melko harvoin, lähinnä maaotteluihin. Isommissa MM- tai EM- tason tapahtumissa refereet nimetään kansainvälisistä tuomareista (ITO). Normaalisti säännössä 125 kuvatut tehtävät on meillä osoitettu lajinjohtajien hoidettaviksi, minkä vuoksi alla olevaan tekstiin on tehty tahallinen "käännösvirhe" eli puhutaan lajinjohtajasta, vaikka pitäisi olla "referee". Tosin välillä kyllä tekstissä käytetään myös referee-nimikettä, kun halutaan korostaa henkilön päätösvaltaista asemaa.

1. Kokoontumispaikalle, juoksulajeille, kenttälajeille, moniotteluille sekä stadionin ulkopuolella suoritettaville juoksuille ja kävelyille tulee nimittää johtaja/lajinjohtaja (oik. "referee"; kts. kommentti säännön alussa) tai tarvittaessa useampia. Tarvittaessa tulee nimetä yksi (tai useampi) videotuomari. Lähtöjä valvomaan nimitettävä tuomari on start referee.

Videotuomarin tulee toimia videovalvomossa ja hänen tulee olla yhteydessä muihin lajinjohtajiin (referees).

Kommentti: Juoksuihin on hyvä nimittää erikseen lähtöjä valvova tuomari (start referee) aina kun se on mahdollista. Tällöin hän voi keskittyä ainoastaan lähtöihin liittyviin asioihin. Mikäli erillistä lähtöjen tuomaria ei ole nimitetty, on juoksujen johtajan hyvä sijoittua siten, että hän voi esteettömästi tarkkailla varsinkin pikamatkojen lähtöjä ja tehdä tarpeen mukaan päätöksiä. Voidaan myös sopia, että start coordinator (lähettäjäryhmän johtaja/lähetyspäällikkö) toimii start refereeena. Tämä voi olla tilanne kilpailuissa, joissa on pääsääntöisesti vain pystylähtöjä. Start refereeelle ei ole toistaiseksi virallista suomenkielistä käännettä.

2. Lajinjohtajien tulee varmistaa, että IAAF:n sääntöjä, sekä ao. arvokilpailusääntöjä ja ohjeita noudatetaan, heidän on otettava kantaa kilpailun kulkuun liittyviin kysymyksiin ja heidän tulee päättää kaikista sellaisista kilpailujen aikana esiin tulevista kysymyksistä, joihin säännöt eivät tarjoa suoraa vastausta. Asianomainen johtaja/lajinjohtaja (referee) ratkaisee paikan päällä (sis. lämmittelyalue, kokoontumispaikka ja kilpailun jälkeen palkintojenjako ja siihen liittyvä toiminnot) kaikki kilpailun läpivientiin liittyvät suulliset protestit tai kiistakysymykset.

Lajinjohtaja ei voi toimia tuomarina tai valvojana, mutta hän voi tehdä tarvittaessa päätöksiä ja muuttaa yksittäisen tuomarin päätöksen sääntöjen mukaisesti omiin havaintoihinsa perustuen.

HUOM. Tässä säännössä sekä siihen liittyvissä muissa määräyksissä, mukaan lukien mainossäännöt, kilpailu palkintojenjakoineen katsotaan päättyneeksi, kun kaikki siihen liittyvät toiminnot on suoritettu (mukaan lukien valokuvaukset, kunniakierrokset, yleisön viihdyttäminen, jne.)

Kommentti: Tässä kohdin on hyvä tiedostaa mahdollinen jääviysongelma erityisesti kenttälajeissa (jos/kun varsinaista refereeä ei ole). Jos lajinjohtaja itse toimii hyppy- tai heittopaikalla lippumiehenä, hänen on hyvin vaikea toimia urheilijan suullisen protestin käsittelijänä, koska

protesti suuntautuu hänen itse tekemäänsä ratkaisua vastaan. Jos lajiin on määrätty myös referee, tällöin lajinjohtaja voi hoitaa liputtamiset.

On huomattava, että lajinjohtajan/refereen ei tarvitse saada välttämättä raporttia valvojalta tai tuomarilta tehdäkseen hylkäyspäätöksen. Hän voi aina tehdä päätökset perustuen omiin havaintoihinsa.

Huomautuksessa palkintojenjaosta vastuulliseksi toimijaksi ajatellaan normaalisti kyseisen lajin lajinjohtajaa/refereetä. Mikäli palkintojenjako pidetään eri paikassa tai myöhemmin kuin itse kilpailu on mahdollista nimetä myös toinen lajinjohtaja/referee, jolle ko. palkintojenjaon vastuu kuuluu.

3. Juoksujen johtajalla ja stadionin ulkopuolella suoritettavien lajien johtajalla on oikeus päättää kilpailun sijoituksista vain silloin, kun kiistanalaisista sijoituksista vastaavat maalituomarit eivät pysty pääsemään ratkaisuun. Juoksujen johtajalla ei ole oikeutta puuttua kävelyjen ylituomarin vastuualueen päätöksiin.

Lähtöjä valvovalla juoksujen johtajalla ("start referee") on valtuudet päättää sellaisista lähtöihin liittyvistä asioista, joissa hän on eri mieltä lähettäjäryhmän tekemistä ratkaisuista, paitsi silloin kun kyse on vilppilähdöstä, jonka IAAF:n hyväksymä vilppilähtöjen ilmaisulaitteisto oli havainnut, jollei hän sitten syystä tai toisesta tule siihen johtopäätökseen, että laitteiston antama informaatio on ilmeisesti epätarkkaa tai virheellistä.

Moniottelujen johtajalla on määräysvalta moniottelujen läpivientiin. Tämän lisäksi hänellä on määräysvalta myös kunkin moniotteluun sisältyvän yksittäisen lajin suorittamiseen.

4. Lajinjohtajan tulee tarkistaa lajin lopputulokset, käsitellä kiistanalaiset tapaukset ja valvoa yhdessä (tieteellisten mittalaitteiden) vastaavan mittaustuomarin kanssa, silloin kun sellainen on nimitetty, ennätystulosten mittaukset. Kunkin lajin päättyessä kilpailupöytäkirja on viimeisteltävä välittömästi. Lajinjohtajan tulee tarkistaa ja allekirjoittaa pöytäkirja (tai muulla tavoin hyväksyä), minkä jälkeen pöytäkirja on toimitettava kilpailusihteerille.

5. Lajinjohtajalla on oikeus varoittaa asiattomasti toimivaa tai käyttäytyvää kilpailijaa tai sulkea hänet pois kilpailusta tai toimia sääntöjen 144, 162.5, 163.14, 163.15(c), 180.5, 180.19, 230.7(d), 230.10(h) tai 240.8(h) mukaisesti. Varoitus voidaan osoittaa kilpailijalle näyttämällä hänelle keltaista korttia ja pois sulkeminen näyttämällä punaista korttia. Varoitukset ja kilpailusta pois sulkemiset tulee merkitä kilpailupöytäkirjaan, ilmoittaa kilpailusihteerille ja muille lajinjohtajille.

Käytöshäiriöiden yhteydessä kokoontumistoimintojen johtajalla on Refereen toimintavaltuudet osanottajien lämmittelyalueelta lähtien ja aina kilpailupaikalle asti. Tästä eteenpäin toimintavaltuudet ovat kyseisellä lajinjohtajalla lajin aikana ja myös sen jälkeen.

Lajinjohtaja (mahdollisesti keskusteltuaan kilpailun johtajan kanssa) voi varoittaa tai poistaa kilpailualueelta (tai kilpailuun kuuluvalta alueelta kuten lämmittelyalueet, kokoontumispaikka tai valmentajien katsomo) muunkin henkilön, joka käyttäytyy epäurheilijamaisesti tai häiritsevästi tai joka avustaa urheilijoita sääntöjen vastaisesti.

HUOM 1: Lajinjohtaja voi hylätä urheilijan, tilanteen sitä edellyttäessä, suoraan ilman, että tälle olisi annettu aiempaa varoitusta (Kts. säännön 144.2 kommentti.)

HUOM 2: Stadionin ulkopuolisissa lajeissa lajinjohtajan pitää aina kun käytännössä mahdollista (säännöt 144, 230.10, tai 240.8.) antaa varoitus ennen hylkäystä. Mikäli lajinjohtajan päätöstä ei hyväksytä, toimitaan säännön 146 mukaisesti.

HUOM 3: Kun urheilija hylätään tämän säännön perusteella lajinjohtajan ollessa tietoinen siitä, että urheilijalle on jo aiemmin annettu keltainen kortti, niin tällöin hänen tulee näyttää oo. urheilijalle ensin keltaista korttia (kilpailutapahtuman toinen) ja heti perään punaista korttia.

HUOM 4: Mikäli urheilijalle annetaan keltainen kortti ja lajinjohtaja ei ole tietoinen jo aikaisemmin annetusta keltaisesta kortista, tällä on, heti kun lajinjohtaja saa tästä tiedon, samat seuraukset, kuin punaisella kortilla. Lajinjohtajan tulee välittömästi informoida urheilijaa tai hänen joukkuettaan hylkäyksestä

Kommentti: Seuraavat kohdat on tarkoitettu selvennykseksi tilanteisiin, joissa varoituskortteja käytetään.

- (1) keltaisia ja punaisia kortteja voidaan antaa sekä käytökseen (säännöt 125.5 ja 145.2) että teknisiin syihin perustuen, jos katsotaan, että ne ovat tarpeeksi vakavaa epäurheilijamaista käytöstä (kuten vakava ja selkeä estäminen juoksuissa).*
  - (2) vaikka onkin normaalia ja normaalisti odotettua, että keltainen kortti annetaan ennen punaista, on myös mahdollista erityisen räikeissä epäurheilijamaisissa tai käytöshäiriötapauksissa antaa suoraan punainen kortti. On huomattava, että urheilijalla on kaikissa tapauksissa mahdollisuus viedä päätös tuomarineuvoston harkittavaksi.*
  - (3) on myös tapauksia, joissa ei ole käytännöllistä tai loogista käyttää keltaista korttia. Esimerkiksi säännön 144.2 mukaan on mahdollista antaa suora punainen kortti tapauksessa, jossa säännön 144.3 (a) mukaan on kyse kielletystä avustamisesta.*
  - (4) on myös mahdollista, että urheilija keltaisen kortin saatuaan reagoi niin epäasiallisesti, että on perustelua antaa heti perään punainen kortti. Ei ole välttämätöntä, että kortit annetaan eri tilanteissa ja eri aikoina, jos kyse on epäasiallisesta käytöksestä.*
  - (5) Huomio 3 kohdan mukaan tapauksissa, missä lajinjohtaja on tietoinen, että urheilija on saanut keltaisen kortin kilpailun aikana, ja lajinjohtaja on antamassa punaista korttia, tulee hänen ensin näyttää toinen keltainen kortti ja heti perään punainen. Mikäli lajinjohtaja ei näytä toista keltaista korttia, tämä ei estä punaisen kortin näyttämistä.*
  - (6) Mikäli urheilijalle annetaan keltainen kortti ja lajinjohtaja ei ole tietoinen jo aikaisemmin annetusta keltaisesta kortista, tulee urheilijan hylkäys tehdä mahdollisimman nopeasti, kun tieto siitä saadaan. Lajinjohtajan tulee välittömästi informoida urheilijaa tai hänen joukkuettaan hylkäyksestä.*
6. Lajinjohtaja, joka on ottanut vastaan suullisen protestin ja tehnyt sen perusteella päätöksen, voi (tuomarineuvoston tapaan) uutta

informaatiota saatuaan käsitellä asian uudestaan, jos mahdollisen muutoksen toteuttamiseen on vielä aikaa. Takarajana voi yleensä pitää lajin palkintojenjaon alkamista tai että tuomarineuvosto oli jo ehtinyt tehdä asiasta toteutettavissa olevan päätöksen.

Kommentti: Tämä sääntökohta selventää sitä, että lajinjohtajalla on mahdollisuus harkita päätöstään uudelleen riippumatta siitä, perustuuko uudelleenharkinta lajinjohtajan omaan päätökseen tai hänelle tehtyyn suulliseen protestiin. Harkintaa kannattaa tehdä erityisesti silloin, kun on ilmennyt nopeasti uutta tietoa tai todistetta päätökseen liittyen ja uudella päätöksellä voidaan välttää monimutkaisia tilanteita tai protesti tuomarineuvostolle. Huomioitava on kuitenkin käytännön aikarajat uudelle päätökselle.

7. Mikäli asianomaisen lajinjohtajan mielestä kilpailussa syntyy sellainen tilanne, että oikeudenmukaisuus vaatii lajin tai lajin jonkin osan (esim. määrättyjen suorituskierrosten) uusimista, hänellä on oikeus julistaa jo suoritettu laji, tai lajin osa, mitättömäksi ja määrätä se suoritettavaksi uudelleen joko samana päivänä tai jonakin myöhempanä ajankohtana. (katso sääntökohdat 146.4 ja 163.2)

Kommentti: Sekä lajinjohtajien että tuomarineuvoston on tiedostettava, että ainoastaan erityisissä poikkeustilanteissa on mahdollista päästää jatkoon seuraaville kierroksille, tai mukaan uusintakilpailuun urheilija, joka ei ole suorittanut alkuperäistä kilpailua loppuun.

8. Kun urheilija, jolla on fyysinen vamma, kilpailee näiden kilpailusääntöjen alaisena, voi lajinjohtaja hänen kohdallaan tulkita lajin sääntöä tai sallia siihen jokin tietty poikkeus (ei kuitenkaan sääntöön 144.3), jotta kyseinen urheilija voi osallistua. Poikkeama ei kuitenkaan saa olla sellainen, että se antaisi hänelle etua muihin kilpailijoihin nähden. Mikäli menettelyn oikeudenmukaisuudesta on epäilyksiä tai jos menettelystä protestoidaan, asia tulee siirtää tuomarineuvoston ratkaistavaksi.

HUOM. Tämän säännön tarkoituksena ei ole sallia apujuoksijan käyttöä näkövammaisen urheilijan tapauksessa, jollei sitä ole erikseen sallittu kyseisten kilpailujen teknisissä määräyksissä.

Kommentti: Tämä sääntökohta antaa suuntaviivoja para-urheilijoiden osallistumiseen vammattomien kilpailuihin. Esimerkiksi käsiamputoitu urheilija ei pysty täyttämään lähtösääntöä 162.3, jonka mukaan molemmat kädet pitää olla kosketuksissa maahan telinelähdön aikana. Lajinjohtaja voi tällöin tilanteen mukaan soveltaa lähtösääntöä siten, että lähtö on mahdollinen. Kyseisessä tapauksessa toinen käsi maassa ja hartialinja vaakatasossa on hyvä kriteeri lähtösäännön täyttämiseen. Sääntö ei suoraan salli opasjuoksijan käyttöä, ellei tätä ole kilpailun omissa ohjeissa sallittu. Kansallisessa kilpailutoiminnassa kannattaa olla joustava mahdollisuuksien mukaan. Lähtölistoihin ja tuloksiin on hyvä myös kirjata para-urheilijan vammaluokka.

Sääntö 126

Tuomarit

Yleistä

1. Juoksujen johtajan ja kunkin kenttälajin johtajan tulee ohjata lajiensa tuomarien työskentelyä. He suorittavat myös tehtävien jakamisen, jollei tätä ole hoidettu jo etukäteen.
2. Tuomari voi muuttaa alkuperäistä päätöstään, mikäli tämä on tehty erehdyksessä, olettaen, että uusi päätös voidaan vielä toteuttaa. Vaihtoehtoisesti, mikäli päätöksen tekee myöhemmin lajinjohtaja tai tuomarineuvosto, tulee heidän käyttää kaikki saatavissa oleva tieto.

Ratalajit ja maantielajit

3. Maalituomarit, joiden kaikkien tulee olla samalla puolella rataa tai maantiereittiä, ratkaisevat kilpailijoiden maaliintulojärjestyksen. Jos

he eivät pysty pääsemään tässä ratkaisuun, heidän tulee antaa asia ao. rata- tai maantielajien johtajan päätettäväksi.

HUOM. Maalituomareiden tulisi sijoittua maaliviivan kohdalle (jatkeelle) vähintään viiden metrin päähän radasta. Heillä tulisi olla käytettävissään porrastettu koroke.

Kenttälajit

4. Tuomarien tulee ratkaista (tuomita) ja kirjata kilpailijoiden jokainen suoritus sekä mitata jokainen hyväksyttävä suoritus kaikissa kenttälajeissa. Korkeus- ja seiväshypyssä tarkat mittaukset tehdään aina siinä vaiheessa, kun rimaa nostetaan, ja erityisen tarkasti silloin, kun kyseessä on ennätysyritys. Vähintään kahden tuomarin tulisi pitää kirjaa kaikista yrityksistä ja tarkistaa kirjanpitoinsa keskenään aina kunkin kierroksen päätyttyä.

Asianomaisen tuomarin tulee osoittaa hyväksytty tai hylätty suoritus nostamalla tapauksesta riippuen joko valkoinen tai punainen lippu.

Kommentti: Mikäli tuomari ei ole varma, että suoritus oli sääntöjen vastainen, hänen tulee normaalisti tuomita tilanne urheilijan eduksi, eli hyväksyä suoritus ja nostaa valkoinen lippu. Kuitenkin, jos kilpailussa on nimetty videotuomari, jolla on kameranäkymä myös kenttälajeihin, on olemassa mahdollisuus epävarmoissa tapauksissa odottaa videotuomarin näkemystä tilanteesta. On hyvä mahdollisuuksien mukaan varmistaa, että suoritus voidaan mitata tai on jo mitattu varmuuden vuoksi (varastoon mittaaminen). Tuomari voi myös nostaa punaisen lipun, mitata suorituksen varastoon ja sen jälkeen pyytää videotuomarin näkemystä.

Sekaannusten välttämiseksi on suositeltavaa käyttää jokaisessa kenttälajissa vain yhtä valkoista ja punaista lippua. Erityisesti hyppylajeissa yksi lippupari riittää.

Heittolajeissa huomioitavaa ja suositeltavaa

- (1) *rinkilajeissa liputtavan tuomarin apuna voi olla toinenkin tuomari, mutta hän voi näyttää virheellisen suorituksen*

Sääntö 142

Osallistuminen kilpailuun

1. IAAF:n sääntöjen alaisiin kilpailuihin saavat osallistua vain sellaiset urheilijat, jotka täyttävät IAAF:n kilpailukelpoisuussäännöt. *(Nämä löytyvät IAAF:n alkuperäisestä sääntökirjasta: IAAF Competition Rules, Eligibility)*
2. Urheilijan kelpoisuus kilpailla oman maansa ulkopuolella on määritelty säännössä 4.2 *(kts. IAAF Competition Rules, International Competitions)*. Normaalisti urheilijan oletetaan aina olevan kilpailukelpoinen, jollei hänen asemastaan ole tehty protestia kilpailun tekniselle delegaatille. (Katso myös sääntö 146.1.)

Osallistuminen samanaikaisesti useaan lajiin

3. Jos kilpailija on ilmoitettu sekä juoksu- että kenttälajiin tai useampaan kuin yhteen samanaikaisesti käynnissä olevaan kenttälajiin, asianomainen lajinjohtaja voi, kuitenkin vain yhden kierroksen osalta kerrallaan, tai korkeudessa ja seipäässä yhden yrityksen osalta kerrallaan, sallia hänen tekevän suorituksensa muulla kuin hänelle kilpailussa virallisesti kuuluvalla vuorolla. Jos urheilija tämän jälkeen ei ole paikalla (tätä tai myöhempää) suoritustaan varten, hänen katsotaan jättäneen yrityksensä väliin sillä hetkellä, kun suoritukselle annettu valmistautumisaika on kulunut umpeen.

HUOM. Kenttälajien viimeisellä kierroksella lajinjohtaja ei voi antaa lupaa eri suoritusjärjestykselle, mutta hän voi antaa luvan millä tahansa aiemmalla kierroksella. Moniotteluissa luvan poiketa suoritusjärjestyksestä voi antaa millä tahansa kierroksella.

Kommentti: Huomautus tarkoittaa sitä, että suoritusjärjestyksen muutos päällekkäisten lajien takia ei ole mahdollista kilpailun viimeisellä kierroksella (riippumatta kierrosten kokonaismäärästä). Mikäli urheilija ei ole paikalla viimeisellä kierroksella ja hän ei ole ilmoittanut jättävänsä suoritusta väliin, suoritusajaksi laitetaan normaalisti päälle ja kun se kuluu loppuun, niin pöytäkirjaan merkitään väliin jättö. Huomaa myös sääntö

180.18 minkä mukaan suoritusjärjestyksen muutos ei ole mahdollista uusintayrityksen kohdalla millä tahansa kierroksella. Urheilijalle ei siis hänen poissa ollessaan tällaisessa tilanteessa merkitä hylättyä suoritusta. Pituussuuntaisissa kenttälajeissa asialla ei ole käytännön merkitystä; tulosta ei tältä kierrokselta tule. Korkeudessa ja seipäässä tilanne sen sijaan on hieman toinen. Urheilijaa helpottaa se, että hän ei enää saa hylättyä suoritusta rasitteeseen, mutta toisaalta hänen on nyt pakko odottaa riman nousemista ennen kuin hän voi jatkaa hyppäämistä. Mikäli urheilija on kerran luvan saatuaan poissa suorituspaikalta ennakoitua pidempään, hänelle merkitään väliin jättöjä, kunnes hän on jälleen paikalla.

Osallistumisen laiminlyönti

4. Kaikissa säännön 1.1 kohtien (a), (b), (c) ja (f) alaisissa kilpailuissa, kilpailijalta evätään osanotto kilpailujen myöhempisiin (tai hänellä samanaikaisesti meneillään oleviin muihin) lajeihin, viestit mukaan lukien, jos:
- (a) urheilijan osanotosta tiettyyn lajiin oli annettu lopullinen varmistus, mutta hän jättikin osallistumatta;

HUOM. Osanoton lopullista varmistamista varten tulee olla määrätty aika ja se on ilmoitettava etukäteen.

Kommentti: On syytä huomata, että jo tehdyn varmistuksen voi myös käydä peruuttamassa, jopa suurissa kansainvälisissä arvokilpailuissa, kunhan se tapahtuu ennen virallisen varmistusajan päättymistä.

- (b) hän oli selvinnyt jatkuon tietyn lajin karsinnasta tai alku- tai välieristä, mutta ei sen jälkeen jatkanutkaan kilpailua.
- (c) hän ei kilpaillut rehellisesti parastaan yrittäen (*bona fide*). Tätä koskevan kysymyksen ratkaisee asianomainen lajinjohtaja, ja merkintä päätöksestä tulee liittää virallisiin tuloksiin.

Kommentti: Virallinen lajinjohtajan merkintä tuloksiin on ”DNF sääntö 142.4 (c).”

HUOM. Tässä kohdassa 142.4(c) kuvattua ohjetta ei kuitenkaan sovelleta moniottelujen yksittäisiin lajeihin.

Kuitenkin, jos urheilija esittää lääkärintodistuksen, jonka on antanut kilpailun lääkäridelegaatti (kts. sääntö 113) urheilijan tutkittuaan, tai lääkäridelegaatin puuttuessa kilpailun järjestäjien virallinen lääkäri, tämä todistus voidaan hyväksyä riittäväksi vakuudeksi siitä, että urheilija tuli varmistusten tai alkukilpailujen jälkeen sellaiseen kuntoon, ettei voinut enää kilpailla tänä samana päivänä, mutta pystyy kuitenkin jatkamaan kilpailemista (moniottelun yksittäisiä lajeja lukuun ottamatta) seuraavana tai sitä myöhempänä päivänä.

Tekniset delegaatit voivat asian tarkastettuaan hyväksyä myös muun perusteltavissa olevan syyn osanoton laiminlyöntiin. Kyseeseen voivat tulla seikat, jotka eivät johdu urheilijan omasta toiminnasta, vaan kuten esimerkiksi ongelmat järjestäjien virallisissa kuljetuksissa.

Kommentti: Kansallisesti SUL:n kilpailuvaliokunta on 1/2015 tehnyt linjauksen, jossa määritetään sääntö 142.4 koskemaan kotimaisessa kilpailutoiminnassa pelkästään SM-tason kilpailuja.

Kokoontumispaikalta myöhästyminen

5. Mikäli kohdan 142.4. säännöt eivät muuta määrää, ja alla mainittua poikkeussyytä ei ole, urheilija menettää oikeutensa osallistua lajiin, mikäli hän ei ilmoittaudu kokoontumispaikalla (Call Room) etukäteen aikataulussa ilmoitettuna aikana (sääntö 136). Hänelle merkitään tuloksiin DNS. Lajinjohtaja tekee päätöksen ja merkitsee sen virallisiin tuloksiin (Mikäli päätöstä ei voida tehdä välittömästi voi lajinjohtaja antaa urheilijan osallistua protestin alaisena). Perusteltuihin syihin vedoten (kuten urheilijasta riippumattomat ongelmat kuljetuksissa tai virhe kokoontumispaikan aikataulussa) urheilija voidaan hyväksyä kilpailuun kokoontumispaikan refereen päätöksellä.

Sääntö 143

Vaatetus, jalkineet ja numerolaput

Vaatetus

1. Kilpailijan asun täytyy kaikissa kilpailuissa olla puhdas sekä niin suunniteltu ja sillä tavoin päälle puettu, ettei se loukkaa hyviä tapoja. Vaatteiden täytyy olla tehty sellaisesta materiaalista, etteivät ne kastuttuaankaan tule läpinäkyviksi. Kilpailijat eivät saa käyttää asua, joka saattaisi haitata tuomareiden esteetöntä näkemistä. Kilpailupaidan tulisi olla saman värinen edestä ja takaa.

Kommentti: Lukija saattaa pohtia, millaiset asut voisivat haitata tuomarien näkemistä ja mitä tuomarien itse asiassa olisi pitänyt nähdä. Yksi esimerkki on pitkälahkeisten housujen käyttö kilpakävelyssä. Lahje ei saa peittää polvea, koska silloin tuomari ei kunnolla pysty näkemään ojentuuko polvi askeleen aikana sääntöjen edellyttämällä tavalla vai ei.

Kaikissa säännön 1.1 kohtien (a), (b), (c), (f) ja (g) alaisissa kilpailuissa, sekä maataan edustaessaan säännön 1.1 kohtien (d) ja (h) alaisissa kilpailuissa, kilpailijoiden tulee käyttää kansallisen liittonsa hyväksymää virallista edustusasua. Ilman maatunnuksia edustavat urheilijat "neutral athletes" käyttävät IAAF:n hyväksymiä kilpailuasuja.

Pukeutumisasioiden palkintoseremonia ja kunniakierros katsotaan osaksi kilpailua.

Kommentti: Käytännössä edellistä lausetta olisi hyvä laajentaa niin, että se kattaa myös kilpailuun liittyvät viralliset haastattelut stadionilla.

Jalkineet

2. Kilpailijat voivat kilpailla joko paljain jaloin tai jalkine(et) yhdessä tai molemmissa jaloissa. Kilpailujalkineiden tarkoitus on antaa suojaa ja tukea jalalle sekä luja ote kilpailualustaan. Jalkineet eivät kuitenkaan

saa olla sillä tavoin suunniteltuja, että ne antavat kilpailijalle jotain epäoikeudenmukaista lisäetua. Tämä sisältää kaiken sellaisen tekniikan hyödyntämisen, joka antaa edellä mainitun kaltaista lisäetua. Kaikkien käytettyjen jalkinetyyppien tulee olla kohtuullisessa määrin yleisesti saatavilla yleisurheilun yhdenvertaisuuden perusteella.

Huom 1: Jalkineen muokkaaminen sopimaan yksittäisen urheilijan jalan ominaispiirteisiin on sallittua, mikäli se noudattaa tämän säännön yleisiä periaatteita.

Huom 2: Mikäli IAAF:lle esitetään todisteita kilpailussa käytetystä jalkinetyypistä, joka ei täytä tätä sääntöä tai sen periaatteita, IAAF voi ottaa jalkineen tutkimuksiin ja mikäli se ei täytä sääntöä, voidaan jalkineen käyttö kieltää.

Piikkien lukumäärä

3. Jalkineiden anturan ja kannan tulee olla siten suunniteltu, että niissä on mahdollista käyttää enintään 11 piikkiä. Käytössä voi olla mikä tahansa määrä piikkejä aina 11 kappaleeseen asti, mutta piikkien kiinnityskohtien määrä ei saa olla yli 11.

Piikkien mitat

4. Jalkineen anturasta tai kannasta esiin tuleva piikin osa ei saa olla pitempi kuin 9 mm paitsi korkeushypyssä ja keihäänheitossa, joissa se saa olla korkeintaan 12 mm. Piikin tulee olla mitoitettu niin, että vähintään sen ulomman (eli kärjen puoleisen) puolikkaan tulee mahtua 4 mm x 4 mm neliön muotoisen reiän läpi.

Mikäli pinnoitteen valmistaja tai kentän omistajataho vaatii käytettävän lyhempiä piikkejä, niin näitä määräyksiä on noudatettava.

HUOM. Ratapinta tulee olla soveltuva tämän säännön mukaisille piikeille.

Kommentti: Nykyisillä ratapinnoitteilla on yleistä, että sääntöjen määrittämät 9 mm ja 12 mm ovat sallitut piikkien mitat. Mikäli pinnoite on jotain muuta kuin yleisesti käytettyä ratamateriaalia, voivat poikkeukset olla mahdollisia ja piikkien tulee olla lyhyempiä. Myös piikkien muodolla ja mallilla on merkitystä erikoisimmilla pinnoitteilla.

Antura ja kanta

5. Anturassa ja/tai kannassa saa olla uria, kohoumia, hammastuksia tai ulkonemia edellyttäen, että nämä kuvioinnit on tehty samasta tai samanlaisesta materiaalista kuin itse jalkineen pohja.

Korkeushypyssä ja pituushypyssä anturan suurin sallittu paksuus on 13 mm, ja korkeushypyssä kannan suurin sallittu paksuus 19 mm. Kaikissa muissa lajeissa voi anturan ja/tai kannan paksuus olla mikä tahansa.

HUOM. Anturan ja kannan paksuus mitataan sisä- ja ulkopinnan välisenä etäisyytenä, mukaan lukien yllä mainitut kuvioinnit sekä mahdolliset irtopohjalliset.

Jalkineen lisäkappaleet

6. Kilpailijat eivät saa käyttää jalkineen sisä- tai ulkopuolella mitään apuvälineitä, joiden vaikutuksesta jalkineen anturan todellinen paksuus nousee yli sallitun maksimin, tai jotka saattaisivat antaa käyttäjälleen jotain sellaista etua, jota edellisissä kohdissa kuvatut jalkineet eivät anna.

Numero- ja/tai nimilaput (osanottajatunnukset)

7. Jokaisella kilpailijalla tulee olla kaksi numerolappua, joita hänen on pidettävä näkyvästi rinnassaan ja selässään, paitsi hyppylajeissa, joissa kilpailijalla on lupa käyttää vain yhtä numerolappua, siis joko rinnassa tai selässä. Näissä osanottajatunnuksissa, siis "lapuissa" (joko kaikissa tai vain osassa niitä), voidaan numeroiden asemesta käyttää myös urheilijoiden nimiä tai muita sopiviksi katsottuja tunnistimia.

Kilpailunumeroiden täytyy vastata lähtölistassa tai ohjelmalehtisessä julkaistua numerointia. Jos urheilija kilpailee verryttelypuvussa, on numerolappujen oltava kiinni verryttelypuvussa samalla tavoin.

8. Kukaan kilpailija ei saa osallistua mihinkään kilpailuun ilman säädettyä määrää numero- tai nimilappuja ja/tai sivunumeroa.
9. Numero- tai nimilappuja on käytettävä sellaisina kuin ne on jaettu. Niitä ei saa leikata, taittaa tai peittää millään tavoin. Kestävyysslajeissa laput voivat olla rei'itettyjä ilman kiertämisen helpottamiseksi, mutta rei'tystä ei saa olla lappuihin painettujen tekstien ja numeroiden kohdalla.
10. Kun kilpailussa käytetään maalikameraa, järjestäjät voivat vaatia kilpailijoita käyttämään tarroille painettuja lisänumeroita housujen sivulla.
11. Mikäli urheilija ei noudata tätä sääntöä ja
  - (a) kieltäytyy noudattamasta lajinjohtajan ohjeita; tai
  - (b) osallistuu kilpailuun, hänet tulee hylätä.

Kommentti: Sääntökohta 143.11 määrittelee seuraamuksen, jos mitä tahansa säännön 143 kohtaa ei noudateta. Tuomariston odotetaan kuitenkin olevan mahdollisuuksien mukaan aktiivinen ja kehottaa urheilijoita noudattamaan sääntöä sekä kertoa mahdollisista seuraamuksista. Mikäli urheilija ei noudata tätä sääntöä kilpailun aikana ja tuomarin kehottaminen ei ole mahdollista niin urheilijan suoritus tulee hylätä. Lähdön avustajien, ratavalvojen ja kenttälajien tuomareiden tulee aktiivisesti seurata tämän säännön noudattamista ja raportoida havainnoistaan lajinjohtajalle.

Urheilijoiden avustaminen

Lääketieteellinen tutkiminen ja **avustaminen**

1. Lääketieteellinen tutkimista / hoitoa /tai fysioterapeuttisia toimenpiteitä saa itse kilpailupaikalla suorittaa vain kisojen järjestelytoimikunnan nimittämä lääketieteellinen henkilökunta, joka on selvästi tunnistettavissa käsivarsinauhan, liivin tai muun vastaavan tunnusmerkin avulla. Lisäksi yllä mainittua apua voi vastaanottaa lääkäri- tai teknisen delegaatin hyväksymältä joukkueeseen akkreditoidulta lääketieteelliseltä henkilökunnalta kilpailualueen ulkopuolelle perustetulla hoitoalueella. Kummassakaan tapauksessa toimenpiteet eivät saa viivyttää kilpailun kulkua tai estää urheilijaa tekemästä suorituksiaan hänen oikealla vuorollaan. Vastaavat toimenpiteet muiden henkilöiden suorittamina, joko kilpailun aikana tai ennen kilpailun alkua, mutta urheilijan poistuttua jo kokoontumispaikalta, ovat näiden sääntöjen vastaista urheilijan avustamista.

Huom. Kilpailualueella, johon yllä viitattiin ja jolla usein on myös näkyvä fyysikaalinen rajansa (mainostaulut, katsomon kaide, tms.), tarkoitetaan sitä aluetta, jolla kilpailua käydään ja jonne pääsy on sallittu vain kilpailijoille, tuomareille ja muille auktorisoiduille henkilöille.

2. Jos urheilija antaa tai vastaanottaa apua kilpailualueen sisältä kilpailun aikana (säännöt 163.14, 163.15, 230.10 ja 240.8) on lajinjohtajan varoitettava häntä ja ilmoitettava, että jos tapaus uusiutuu missä tahansa muodossa, urheilija tullaan sulkemaan pois kilpailun jatkosta tässä lajissa

Huom. Säännön 144.3(a) mukaisissa tapauksissa, hylkäys voidaan tehdä myös ilman varoitusta.

Kielletty avustaminen

3. Seuraavia esimerkkejä pidetään näiden sääntöjen vastaisena urheilijoiden avustamisena ja ne ovat näin ollen kiellettyjä:

- (a) kilpailun ulkopuolisten henkilöiden antama vetoapu, kierroksella kiinni tai melkein kiinni otettujen juoksijoiden tai kävelijöiden antama vetoapu tai jollain teknisellä laitteella järjestetty vetoapu (lukuun ottamatta kohdassa 144.4(d) sallittuja apulaitteita);
- (b) videonauhuri, radioiden, CD-soittimien, radiolähettimien, matkapuhelimien tai muiden vastaavien laitteiden hallussapito tai käyttö kilpailualueella;
- (c) lukuun ottamatta säännön 143 määräykset täyttäviä jalkineita, minkään sellaisen tekniikan tai apuvälineen käyttö, joka antaisi käyttäjälleen lisätua, jota hän ei olisi saanut, mukaisia varusteita käyttäessään;
- (d) minkä tahansa mekaanisen avun käyttäminen. Ellei urheilija toteen näytä, että apu ei anna etua kilpailun suorituksissa;
- (e) toimitsijoiden antama apu (esim. valmennukselliset neuvot, ponnistuspaikan näyttäminen pois lukien yliastumisen kohdan osoittaminen tai ajan tai etäisyyden näyttäminen juoksuissa), sikäli kun ne eivät liity normaaliin tuomarityöskentelyyn kilpailun läpiviemiseen;
- (f) fyysisen avun saaminen toiselta urheilijalta, mikä edesauttaa urheilijaa etenemään kilpailussa (toisen urheilijan avustaminen takaisin maasta ylös on sallittu).

Sallittu avustaminen

4. Seuraavia asioita sen sijaan ei pidetä näiden sääntöjen vastaisena urheilijoiden avustamisena, joten ne ovat sallittuja:

- (a) kommunikointi (siis käytännössä keskustelu) urheilijan ja hänen kilpailualueen ulkopuolella olevan valmentajansa kesken. Tämän kommunikoinnin helpottamiseksi, ja jotta itse kilpailu ei häiriintyisi, järjestäjien tulisi varata katsomosta läheltä kunkin kenttälajin suorituspaikkaa oma alue urheilijoiden valmentajille.

HUOM. Valmentajien tai sääntöjen 230.10 ja 240.8 mukaisten muiden henkilöiden on mahdollista kommunikoida urheilijoidensa kanssa.

Kommentti: Valmentajan tulee edelleenkin pysyä kilpailualueen ulkopuolella, mutta urheilija voi vapaasti keskustella hänen kanssaan ja mennä vaikkapa itse käymään katsomon aidan viereen (jollei liikkumista ole turvallisuus- tai muista syistä rajoitettu).

- (b) lääketieteellinen tutkimus, käsittely ja/tai fysioterapia, jonka tarkoituksena on, jo kilpailupaikalla oltaessa, mahdollistaa urheilijan osallistuminen tai jo aloitetun kilpailun jatkaminen säännön 144.1 mukaisesti.
- (c) minkä tahansa henkilökohtaisen suojausmenetelmän (side, teippi, vyö, tuki, ”polvenlämmitin”, tms.) käyttäminen lääketieteellisessä tai suojaamistarkoituksessa. Lajinjohtajalla ja kilpailujen lääkäriellä (tai lääkäridelegaatilla) on kuitenkin oikeus tarkistaa tapaukset, joihin he näkevät aiheutta. *(Lue myös säännöt 187.4 ja 187.5.)*
- (d) pulssimittarit, askelmittarit ynnä muut urheilijan mukanaan kantamat vastaavanlaista tietoa tuottavat laitteet, edellyttäen että näihin laitteisiin ei liity ominaisuuksia, jotka mahdollistaisivat yhteydenpidon toisen henkilön kanssa.
- (e) kenttälajissa kilpaileva urheilija voi käydä katsomassa (”aidan yli”) valmentajansa tai muun kilpailualueen ulkopuolella olevan henkilön hänen edellisestä (tai edellisistä) suorituksestaan ottamaa videokuvaa (kts. kohta 144.1). Tallenninta tai erillisiä kuvia ei saa viedä mukanaan kilpailualueelle.
- (f) urheilijoille virallisilla juoma-asemilla annetut hatut, hanskat, kengät tai muut vastaavat asusteet. Lajinjohtaja voi myös antaa luvan antaa mainittuja esineitä muilla paikoilla.

Kommentti: Sääntö 144 on muuttunut viime vuosina vastaamaan yleisurheilun kehitystä, ottaen huomioon valmentajien roolin ja lajiin tulleet innovaatiot ja uudet tuotteet. IAAF tulee jatkossakin huomioimaan uudet tuotteet ja trendit sitä mukaan kun ne yleistyvät lajikehityksessä.

Tämän säännön muutokset on suunniteltu auttamaan urheilijoiden kilpailusuoritusta mahdollisimman paljon ja vähentämään selkkauksia urheilijoiden/valmentajien ja tuomareiden välillä. Säännöt on mielletävä tätä tausta vasten kuitenkin niin, että kilpailu on tasapuolinen kaikille.

Sääntökohta 144.3(e) kuitenkin määrittää selkeästi, että tuomari ei voi avustaa urheilijaa enempää kuin mitä itse tuomaritoiminnassa on välttämätöntä. Erityisesti on esimerkkinä annettu tilanne, jossa tuomarin ei tule näyttää ponnistuskohtaa hyppylajeissa. Poisluettuna yliastutun hypyn ponnistusjäljen näyttäminen. Kansallisessa kilpailutoiminnassa on aina hyvä huomioida, minkä tasoisesta kilpailusta on kyse. Juniorikilpailuissa tulkinta voi olla lievempi, kun taas SM-tason kilpailut käydään täysin näiden sääntöjen mukaisesti.

Sääntö 145

Hylkääminen (diskvalifiointi)

Hylkääminen teknisen sääntörikkeen johdosta (muut kuin sääntökohdat 125.5. ja 162.5.)

1. Jos urheilija on hylätty kilpailussa sen vuoksi, että hän oli rikkonut lajin teknisiä sääntöjä (pois lukien sääntöjen 125.5 ja 162.5 kuvaamat tapaukset), hänen saavuttamansa ko. lajin tämän kilpailuvaiheen kaikki tulokset mitätöityvät. Hänen saman lajin aikaisemmassa vaiheessa (karsintavaiheessa) saavuttamansa tulokset sen sijaan pysyvät voimassa. Teknisen rikkomuksen johdosta tapahtunut hylkääminen ei estä häntä osallistumasta saman kilpailutapahtuman muihin lajeihin.

Hylkääminen käytösrikkeen 125.5. johdosta (mukaan lukien sääntö 162.5)

2. Jos urheilija on hylätty kilpailussa epäurheilijamaisen tai asiattoman käytöksen johdosta (sääntö 125.5), hänet on suljettava kyseisestä lajista. Jos urheilijan toinen käytösvaroitus annetaan eri lajissa kuin ensimmäinen varoitus, hylkäys kohdistuu vain tähän toiseen lajiin. Tällöin hänen saavuttamansa ko. lajin

tämän kilpailuvaiheen kaikki tulokset mitätöityvät. Sen sijaan hänen saman lajin aikaisemmassa vaiheessa (karsintavaiheessa), muussa aikaisemmassa lajissa tai moniottelun aikaisemmissa osalajeissa saavuttamansa tulokset jäävät voimaan. Epäurheilijamaisen tai asiattoman käytöksen tai säännön 162.5 johdosta tapahtunut hylkääminen johtaa myös siihen, että urheilija ei voi enää osallistua saman kilpailutapahtuman muihinkaan lajeihin, mukaan lukien myös meneillään olevan moniottelun myöhemmät osalajit, lajit, joissa kilpaillaan samanaikaisesti ja viestit.

3. Jos rikkomus katsotaan vakavaksi, kilpailun johtajan tulee ilmoittaa asiasta asianomaiselle kansalliselle tai kansainväliselle liitolle, jotta tämä voi harkita mahdollisia kurinpitotoimia.

Kommentti: Hylkäyssääntö (poissulkeminen, ”diskaaminen”) on selkeästi jaettu kahteen osaan niin, että teknisen sääntörikkomuksen ja käytöshäiriön välinen periaatteellinen ero tulee mahdollisimman selväksi. Tekninen virhe voi olla esim. sisemmän rataviivan päälle astuminen kaarteessa, vaihtorikko tai vilppilähtö. Kyseisessä lajissa urheilijan peli on pelattu, mutta hän voi edelleen osallistua kilpailun muihin lajeihin. Huonon käytöksen seurauksena urheilija sen sijaan siirretään jäähyille kilpailutapahtuman päättymiseen asti. Urheilijaa ei voida nimetä myöskään viestijoukkueeseen. Jos urheilija on hylätty kilpailussa minkä tahansa säännön rikkomisen johdosta, lajin viralliseen tulosluetteloon on tehtävä merkintä siitä, mitä sääntöä oli rikottu.

Sääntö 146

Protestit ja vetoamukset

1. Protestit, jotka koskevat urheilijan oikeutta osallistua kilpailuun, on tehtävä ennen ko. kilpailun alkua tekniselle delegaatille. Delegaatin päätöksestä on mahdollisuus vielä vedota tuomarineuvostoon. Jos asiaa ei pystytä ratkaisemaan tyydyttävästi ennen kilpailua,

urheilijan tulee sallia kilpailla "protestin alaisena", ja asia alistetaan jälkeinpäin asiaan soveltuvalle toimielimelle ratkaistavaksi.

Kommentti: Kansallisella tasolla, lähinnä SM-kilpailuissa, osanotto-oikeutta koskevat kysymykset tulee ratkaista ennen kilpailujen alkua tuomarineuvoston tai ylituomarin toimesta.

2. Protestit, jotka koskevat tuloksia tai lajin läpivientiä, tulee tehdä 30 minuutin kuluessa siitä, kun ko. lajin tulokset virallisesti julkistettiin. Kilpailujen järjestäjien vastuulla on varmistaa, että kaikkien tulosten julkistamisajankohdat merkitään tulosliuskoihin.

Kommentti: IAAF:n tekninen komitea suosittaa tulosten julkistamisajankohdaksi periaatetta, jossa tulosten tulee olla varmasti ja pysyvästi saatavilla. Kuulutus ja tulostaulun näyttämä informaatio ovat ajallisesti rajattuja ja voivat jäädä urheilijoilta ja heidän huoltajiltaan osittain tai kokonaan huomaamatta. Sen vuoksi 30 minuutin pituinen "protestiaika" tulisi laskea siitä ajankohdasta, jolloin virallinen tuloslue-ttelo tuodaan joukkueiden nähtävillä olevalle viralliselle ilmoitustaululle. Tuloslue-tteloon on merkittävä se kellonaika, jolloin lue-ttelo on kiinnitetty taululle.

3. Protesti tulee aina ensin tehdä suullisesti lajinjohtajalle (refereelle) urheilijan itsensä, häntä edustavan henkilön tai hänen joukkueensa virallisen edustajan toimesta. Henkilö tai joukkue voi tehdä protestin vain, jos heidän urheilijansa kilpailee samassa lajin vaiheessa kuin mihin protesti (tai sitä seuraava vetoomus) liittyy, tai jos kyseessä on kilpailu, jossa lasketaan joukkuepisteitä. Jotta päästäisiin oikeudenmukaiseen ratkaisuun, lajinjohtajan tulee huomioida kaikki saatavilla olevat todisteet, mukaan luettuna virallisella videokameralla saatu tallenne tai kuva, tai tarvittaessa mikä tahansa muu luotettava videotodiste. Lajinjohtaja voi ratkaista protestin tai alistaa asian tuomarineuvostolle. Jos lajinjohtaja tekee päätöksen, päätöksestä tulee voida tehdä vetoomus tuomarineuvostolle. Jos

protestin tekijä ei tavoita lajinjohtajaa, protesti voidaan toimittaa tälle kilpailukanslian kautta (TIC).

Kommentti: Vaikka sääntö antaakin lajinjohtajalle mahdollisuuden alistaa asia tuomarineuvostolle, se ei ole suositeltavaa. Hänen tulisi parhaansa mukaan pyrkiä itse ratkaisemaan asia. Urheilija voi sen jälkeen vedota tuomarineuvostoon, jos hän ei ole tyytyväinen päätökseen.

4. Ratalajit

- (a) Jos urheilija ratalajissa tekee välittömästi suullisen protestin siitä, että hänelle on tuomittu vilppilähtö, lähtöä valvovalla juoksujen tuomarilla eli start refereellä, on oikeus sallia urheilijan jatkavan kilpailua "protestin alaisena", jos hänellä on vähänkään epäilyksiä lähdön suhteen ja jotta kaikkien osapuolten oikeudet tulevat varmistetuiksi. "Protestin alaisena" jatkamista ei kuitenkaan voida sallia, jos vilppilähtö oli todettu IAAF:n hyväksymällä vilppilähdön ilmaisulaitteella, jollei start referee syystä tai toisesta tule siihen johtopäätökseen, että laitteen antama informaatio on ilmeisesti epäluotettavaa.

Kommentti: "Protestin alaisena" kilpailun jatkamista pitäisi viimeiseen asti välttää, koska se helposti johtaa siihen, että koko kilpailu menee enemmän tai vähemmän sekaisin, varsinkin jos kyseessä ovat alku- tai välierät. Start refereeen tulisi pyrkiä tekemään selvä päätös suuntaan tai toiseen. Joko hän mitätöi vilppilähtötuomion (ja sen seuraukset), tai hän pitää sen voimassa. Jos hän kuitenkin päätyy antamaan urheilijalle luvan jatkaa kilpailua "protestin alaisena", se ei merkitse sitä, että hän olisi kumonnut lähettäjän ratkaisun. Urheilijan tai hänen edustajansa on tehtävä 30 minuutin sisällä kirjallinen vetoamus tuomarineuvostolle saadakseen asia käsiteltäväksi. Ilman vetoamusta lähettäjän alun perin tekemä vilppilähtöratkaisu jää automaattisesti voimaan, ellei start referee itse muuta tuomiota saatuaan lisäinformaatiota (esim video) lähtötapahtumasta.

- (b) Protesti on mahdollista tehdä myös siltä pohjalta, että lähettäjä ei ollut ampunut tapahtunutta vilppilähtöä takaisin tai säännön 162.5 mukaan keskeyttänyt lähtöä. Protesti voidaan tehdä vain sellaisen kilpailijan toimesta, tai hänen puolestaan, joka itse oli suorittanut kilpailun loppuun asti. Jos protesti hyväksytään, (kuka tahansa) urheilija joka oli ottanut vilppilähdön tai jonka käytöksen olisi pitänyt johtaa lähdön keskeyttämiseen, ja joka oli saamassa varoituksen tai oli hylkäysuhan alainen säännön 162.5, 162.7, 162.8 tai 200.8(c) perusteella, joutuu varoitetuksi tai hylätyksi. Riippumatta siitä tuliko tilanteessa varoituksia tai hylkäyksiä start refereellä on valtuudet julistaa käyty kilpailu tai sen osa mitättömäksi ja määrätä se uusittavaksi, jos oikeudenmukaisuus hänen mielestään sitä vaatii.

HUOM. Urheilijalla on oikeus protestiin ja myös jatkovetoomukseen säännön 146.4(b) mukaisesti aina, olipa vilppilähdön ilmaisulaite käytössä tai ei.

- (c) Mikäli protesti tai vetoamus on tehty urheilijalle virheellisesti tuomitun vilppilähdön perustella ja protesti hyväksytään, on urheilijalle annettava mahdollisuus juosta yksin aikaa vastaan ja sitä kautta mahdollisesti päästä jatkamaan kilpailun seuraavaan vaiheeseen. Urheilija ei voi päästä seuraavaan vaiheeseen, ellei hän ole kilpaillut kaikkia edellisiä vaiheita, ellei lajinjohtaja tai tuomarineuvosto erityisten olosuhteiden perusteella päättä toisin (kuten lyhyt aikaväli seuraavaan vaiheeseen tai kilpailumatkan pituus).

HUOM. Lajinjohtaja tai tuomarineuvosto voi käyttää tätä sääntökohtaa myös muihin soveltuviin tapauksiin (sääntö 163.2)

Kommentti: Kun start referee tekee päätöstä urheilijan suulliseen protestiin koskien vilppilähtöä, hänen on käytettävä kaikkea saatavissa olevaa tietoa ja mikäli hänellä on kohtuullinen epäily urheilijan olevan oikeassa, hän voi antaa urheilijan juosta protestin alaisena. Juoksun jälkeen tuomarin tulee tehdä lopullinen päätös, josta urheilijalla on oikeus tehdä kirjallinen vetoamus tuomarineuvostolle. On kuitenkin huomioitava, että urheilijan ei pidä automattisesti antaa juosta protestin

alaisena, jos hän sitä pyytää, mikäli vilppilaitte on ollut toimintakuntoisena käytössä tai tapauksissa, joissa vilppi on ollut selkeästi silmin havaittava. Säännöt eivät koske ainoastaan tapauksia, joissa vilppilähtöä ei ole ammuttu takaisin, vaan myös tapauksia joissa lähtöä ei ole sääntöjen mukaan keskeytetty. Molemmissa tapauksissa tuomariston pitää harkita kaikkia tapaukseen vaikuttavia tekijöitä ja tehdä päätös joko koko juoksun tai osan siitä järjestämisestä uudelleen. Esimerkkejä äärimmäisistä tapauksista ovat mm. maraton, jossa ei ole järkevää määrätä uusintajuoksua sen perusteella, että lähettäjä ei ole ampunut vilppilähtöä takaisin. Toisin on pikajuoksussa, jossa vilppilähdöllä on olennainen merkitys juoksun luonteeseen ja lopputuloksiin.

5. Jos urheilija kenttälajissa tekee välittömästi suullisen protestin siitä, että hänen suorituksensa oli hylätty, lajinjohtaja voi päättää, mikäli tilanne on epävarma, harkintansa mukaan, että suoritus mitataan ja kirjataan varmuuden vuoksi muistiin, jotta kaikkien osapuolten oikeudet voidaan turvata.

Kommentti: Edellä mainittu toimenpide ei siis tarkoita sitä, että lajinjohtaja olisi hyväksynyt protestin. Virallisesti suoritus pysyy hylättyinä, kunnes (mahdollisesti) tuomarineuvosto hyväksyy urheilijan puolesta tehdyn vetoomuksen – tai jos lajinjohtaja itse muuttaa päätöstään saatuaan mahdollisesti uutta tietoa.

Jos protestoitu suoritus tapahtui

- (a) pituussuuntaisen kenttälajin kolmen ensimmäisen kierroksen aikana, kun lajissa on yli kahdeksan kilpailijaa ja kun urheilija olisi selviämässä mukaan jatkokierroksille vain, jos protestoidusta suorituksesta tehty vetoamus tulisi hyväksytyksi; tai
- (b) korkeussuuntaisessa kenttälajissa, kun urheilija voisi edetä ylempään korkeuteen vain, jos protestoidusta suorituksesta tehty vetoamus tulisi hyväksytyksi,

lajinjohtajalla, jos hänellä on vähänkään epäilyksiä, on valtuudet antaa urheilijan jatkaa kilpailua protestin alaisena, jotta kaikkien osapuolten oikeudet voidaan turvata.

Kommentti: Niissä tapauksissa, joissa lajinjohtaja on varma tuomarin päätöksestä joko omiin tai videotuomarin havaintoihin perustuen, urheilijan ei pidä antaa jatkaa kilpailua. Seuraavaa jakoa voidaan käyttää, kun mietitään lajinjohtajan päätöstä suulliseen protestiin:

- (a) Suorituksen mittausta edes varastoon ei pidä tehdä, mikäli sääntöjen mukaan on selvää, että rike tapahtui (vahalankussa on selvä piikarin jälki, tai heittovälineen alastulo oli selvästi sektorin ulkopuolella).*
- (b) Varastoon mittaus tehdään aina kun on epäselvä tilanne (Mittaus nopeasti, jotta kilpailuun ei tule katkosta).*

Tämän säännön huomioiminen on hyvä ennakoida tuomaritoiminnassa. Alastulon merkkkaus on hyvä tehdä siinäkin tapauksessa, että heti heiton jälkeen nostetaan punainen lippu. Tällöin mahdollisen varastoon mittauksen varalta on alastulokohta tiedossa. Ainahan on myös mahdollista, että ensin nostettu lippu on väärä.

6. Protestoitu suoritus ja sen jälkeen lajinjohtajan luvalla tehdyt myöhemmät suoritukset muuttuvat hyväksytyiksi vain, jos lajinjohtaja päättää hyväksyä ne tai jos tuomarineuvostolle (30 minuutin sisällä) tehty vetoamus saa myönteisen päätöksen.

Kommentti: Sääntö 146.6. koskee kaikkia lajeja, ei ainoastaan kenttälajeja. Kenttälajeissa voi tulla tilanne, missä urheilija pääsee jatkoon vain sen takia, että toisen urheilijan annetaan jatkaa protestin alaisena. Tällaisessa tapauksessa jatkoon päässeen urheilijan tulokset jäävät joka tapauksessa voimaan, riippumatta siitä hyväksytäänkö toisen urheilijan suullinen protesti.

Sanojen protesti, vastalause ja vetoamus käytössä on aina ollut lievää huojuntaa. Protesti ja vastalause ovat itse asiassa synonyymejä.

Arkisessa kielenkäytössä yleisurheiluväki puhuu lähes yksinomaan protesteista, joten sitä on sanan vierasperäisyydestä huolimatta käytetty tässä sääntökirjassa. Protesteja ovat urheilijan välittömät suulliset mielenilmaukset lajinjohtajalle (refereelle) kilpailun aikana tai suorituksensa juuri päätyttyä. Niitä ovat myös tuomarineuvostolle tai kilpailun teknisille delegaateille osoitetut virheilmoitukset tai vastustavat mielipiteet tilanteissa, joita ei ole edeltänyt lajinjohtajan käsittely. Jos urheilija on tyytymätön kuultuaan lajinjohtajan hylkäävän päätöksen hänen protestiinsa, myös silloin, vaikka lajinjohtaja olisi antanut hänelle luvan jatkaa kilpailua "protestin alaisena", hänellä on mahdollisuus hakea muutosta tekemällä kirjallinen vetoamus tuomarineuvostolle näiden sääntöjen mukaisesti.

Esimerkkinä tilanne, jossa 200 m juoksun jälkeen urheilijat ja joukkueiden edustajat suullisesti protestoivat juoksujen johtajalle ja epäilevät ajanoton oikeellisuutta. Juoksujen johtajan on tehtävä päätös siitä, miten hän suhtautuu esitettyihin epäilyksiin. Hänen tulee kerätä kaikki tarpeelliseksi katsomansa aineisto päätöksensä tueksi ja tässä voi mennä kesken kisan oma aikansa. Saatuaan aineiston kasaan lajinjohtaja tekee päätöksen, jonka ajankohta tulee kirjata. Tästä päätöksestä on urheilijalla tai hänen edustajillaan 30 minuuttia aikaa tehdä kirjallinen vetoamus tuomarineuvoston käsiteltäväksi, jos he ovat tyytymättömiä lajinjohtajan päätökseen.

7. Tuomarineuvostolle osoitettu vetoamus on tehtävä 30 minuutin kuluessa siitä,
  - (a) kun lajinjohtajan lajin tuloksia muuttanut päätös oli tehty ja julkistettu; tai
  - (b) kun protestoijaa oli neuvottu vetoamaan tuomarineuvostoon tilanteessa, jossa mitään muutosta lajin tuloksiin ei oltu saatu.

Vetoamus tuomarineuvostolle on tehtävä kirjallisena. Urheilijan itsensä tai vastuullisen toimihenkilön urheilijan tai joukkueen puolesta on allekirjoitettava se, ja sen liitteenä on oltava "protestimaksu" suuruudeltaan 100 USD tai vastaava määrä muussa valuutassa. Jos vetoamus ei mene läpi, maksua ei palauteta. Henkilö

tai joukkue voi tehdä protestin vain, jos heidän urheilijansa kilpailee samassa lajin vaiheessa kuin mihin protesti (tai sitä seuraava vetoamus) liittyy, tai jos kyseessä on kilpailu, jossa lasketaan joukkuepisteitä.

HUOM. Lajinjohtajan tulee suullisen protestin käsitelyään ja päätöksen tehtyään välittömästi ilmoittaa TICIin tekemänsä päätös ja sen kellonaika. Jos lajinjohtajalla ei ollut mahdollisuutta ilmoittaa päätöksestään ao. joukkueille tai urheilijoille, virallinen (30 minuutin) aika alkaa juosta siitä, kun lajinjohtajan päätös korjatuista tuloksista viedään ilmoitustaululle tai lajinjohtajan päätös kirjataan TICIin mikäli päätös ei muuta tuloksia.

Kommentti: Arvokisoissa urheilijan taustalta löytyy lähes aina joku huoltaja tai muu vastuullinen toimihenkilö, joka laatii ja allekirjoittaa vetoamukset. Pienemmissä kilpailuissa ei aina näin ole, joten urheilijalla tulee silloin olla oikeus ajaa itse omaa asiaansa ja toimittaa laatimansa vetoamus tuomarineuvostolle.

8. Tuomarineuvoston tulee kuulla kaikkia asiaan liittyviä henkilöitä, mukaan lukien lajinjohtaja ja muut tuomarit (paitsi jos tapaus edellyttää luonteeltaan ainoastaan tuomarineuvoston päätöksen). Jos tuomarineuvosto ei vielä pääse täyteen varmuuteen, myös muuta saatavilla olevaa aineistoa voidaan tutkia. Jos tällainen aineisto, mukaan lukien käytettävissä olevat videot, ei tuo selvää ratkaisua, lajinjohtajan tai vastaavasti kävelyn ylituomarin päätös jää voimaan.
9. Tuomarineuvosto voi oman harkintansa mukaan ottaa jo tekemänsä ratkaisun uudelleen käsiteltäväksi, jos uusia asiaan oleellisesti vaikuttavia todisteita ilmaantuu ja jos mahdollinen muuttunut päätös ehdittäisiin vielä panna toimeen. Normaalisti uudelleenharkinta voidaan suorittaa vain ennen lajin palkintojenjaon alkua, paitsi jos kilpailua hallinnoiva taho päättää oikeudenmukaisuussyistä toisin.